1874. VI. évfolyam. 87. szám. Hétfő, május 4.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A nemzet majálisa.

*** Szomoru arczokkal találkozunk mindenfelé. Ezt irják a haza minden vidékéről. Az elemi csapás, mely már meghonosodni látszik nálunk, ismét meglátogatott bennünket.

Az 1863 iki időszaknak nézünk elé, — ezt hangoztatják mindenfelől.

Panasz és panasz! Ezt halljuk minden ajkról. A csapások maradandóbban érintik a szivet, mint az örömök. Tiz — tizenkét év óta látogatja már nemzetünket kisebb-nagyobb mértékben a sors csapásaival, de azokat nem hogy megszoknók, hanem mindig mélyebb sebet vágnak keblünkben.

Kétszeresen nehéz idők járnak hazánk felett. Az elemi csapások mellé az állami rosz gazdálkodás is járult.

Az államtól segélyt nem várhatunk, mert hiszen ott is „üres már a ládafia." Adósságból tengődik az is.

Pedig most tenni kell.

Önmagunkon a sor, hogy meneked-jünk a veszélyből, a mint lehet. Társadalmi uton kell a nyomortól szabadulni.

Nézzünk csak szét körültünk. — A fényüzés árjában uszunk. Söt annyira mentünk, hogy gunytárgygyá teszszük azt, ki az egyszerüség mezébe öltözik. A fényüzés czafrangjait kell első sorban eldobnunk, hogy azokkal a megélhetés feltételeit biztositsuk. Ne tartsunk azzal, hogy a külcsillogás teszi az embert, hanem becsüljük ezt benső értéke szerint, s az eddigi szokással ellenkezőleg, itéljük el azt, a ki magán hordja mindenét, a ki aranyos paszományttal fedi be — üres gyomrát.

Az ország kormányának hasonlóan az egyszerüség elvéből kellene tetteiben kiindulni. Most épen együtt van a két birodalom küldöttsége, (a delegáczió,) mely rólunk, nélkülünk felelősség nélkül határoz, s ugy bánik pénzünkkel, a hogy neki tetszik. Bármennyire gyülölt legyen is ez intézmény, lehetetlen, hogy ne birnának emberi szivvel azok, a kik e küldöttségben részt vesznek. Közös költségeink ugy is leginkább terhelnek bennünket, s talán ezekre van legkevesebb szükségünk — nemzeti szempontból.

Ha politikából sarczoltak is bennünket eddig a delegátusok, segitsenek most rajtunk — könyörületből.

Igy például, bocsássák haza, munkára a tétlenül élő katonaságot. Ezzel kétszeresen nyerünk. Szaporodnak a munkáskezek s nem kell drága pénzen tartani azokat, a kik az államnak épen semmi hasznot nem hajtanak.

Szüntessék be a honvédeknél is a nyári s őszi gyakorlatokat. Nem harczra kell most készülni, hanem arra, hogy — megélhessünk becsülettel.

Nem kell feledtnünk azt sem, hogy az adóvégrehajtások — ellenség gyanánt — pusztitanak az országban. S ezzel is a szegényebb osztályt sujtják, mig a dusgazdagoknál százak s ezrek hevernek.

Ez eljárásnak is végét kell vetni. Vegyen az állam onnan, a hol van. De ne tetézze a szegénységet ily kinzásokkal.

Nem lehet elkerülnünk azt sem, hogy némely vidéket adóelengedésben részesitsünk.

De erre nézve tapintatosan és lelkiismeretesen kell eljárni, s ott segitsünk ezzel, a hol elkerülhetlen a segély.

Rendkivüli időket élünk, rendkivüli eszközökhöz kell folyamodnunk.

Nem igen volt még a nemzetnek ily szomoru majálisa, a mikor az elemek ennyire összeesküdtek volna ellene.

Fődolog itt, hogy ne idegen hatalomtól várjuk a sült galambnak szánkba repülését, mert a csodák kora lejárt. Öt kenyérrel és két hallal ma már senki sem csillapithatja le ötezer ember éhét.

Tegye meg kötelességét mind a társadalom, mind az állam. S ne késsünk az intézkedéssel.

Segitsünk magunkon, mert az istentől is csak ugy várhatunk segedelmet.

— **A király** — bécsi sürgöny szerint — ma reggel Budapestre érkezett.

— **Ki az ur Budán?** A közös hadügyér a budai várat elbontatja, de a gellérthegyi czitadellát meghagyja kegyesen. Találd ki jó magyar, ki az ur Budán?

— **A vámszövetség kérdésében** az országos magyar iparegyesület a debreczeni iparkamara véleményének értelmében határozott, s Mudrony Soma inditványára kimondta, hogy — Magyarország legyen önálló vámterület s az osztrák tartományokkal fenálló vámszövetség bontassék fel.

— **A hol az ember kezdődik.** (Hivatalos kézirat.) Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán a kaprionari b. Wodianer Mórnak 1863. évi jul. 4-én adományozott bárói méltóság hatályát magyar koronám országaira is kiterjesztem, illetőleg neki és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot dijmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1874. évi apr. hó 23. Ferencz József, s k. Br. Wenckheim Béla s. k.

— **A tabi** választókerületben Szontágh Pál balközéppárti Tallian deákpárti ellenében országgyülési követnek választatott.

— **A hadsereg ügyében** a delegáczió hetes bizottsága bevégezte munkálatát. A rendes kiadások: 22. és 23. § (élelemszerek) továbbá a rendkivüli kiadások 3. § (ruha és fegyverzet) minden levonás nélkül meghagyta. A rendes kiadások 24. § (ruha és ágynemü) 97,572 ft. levonást ajánl. A rendes kiadások 19. § kitett póthitelt mint az 1871-ki előirányzott többletét megadatni véleményezi.

— **A kormány** 150 millió kölcsönt vesz fel a kath. egyházi javakra.

— **Jobboldali igazság.** A kormány a jobboldal Mekkájában, Erdélyben meghagyja épen a választókerületeket. Pedig ott volna a rendezésre legnagyobb szükség.

— **A pénzválság** Ausztriát ismét fenyegeti. Bizonyára a mi önállónak gunyolt hazánk sem fog attól érintetlenül maradni.

Tanügy.

A középtanodai törvényjavaslat tárgyában összehivott értekezlet ülését Trefort közoktatásügyi miniszter megnyitván, felkéri a törvényjavaslattól eltérő véleményben levőket nézeteik előadására.

Zichy Antal a középtanitásnak a javaslatban tervezett bifurkálása ellen nyilatkozik, mert azt következményeiben igen károsnak tartja; a szoros értelmü szakképzést szerinte nem oly zsenge korban, hanem később kell megkezdeni; legalább a 4-ik évig mellőzendő volna a gymnáziális s reáltanodai oktatást elválasztó vonal, s csak aztán kezdendő a bifurkálás, melynek egyik ága az egyetemhez, másik a polytechnikumhoz vezet.

Csengery Antal osztja e tekintetben az előtte szóló által mondottakat, csakhogy e téren igen megrögzött előitéletekkel állunk szemközt. A tanügyi bizottság még tovább ment, s valóságos trifurkálást hoz be, a polgári iskolákban a szakiskolák előkészitőjeként egy 3-ik középiskolát állitván fel, a mi csak hátrányokkal járhat, csak nagy eszmezavart fog előidézni. Igen érdekes észrevételeket tesz ezután a törvényjavaslat egyes részleteire. Nem helyesli, hogy — ha már megtüretnek az eddigiek — ujabb nem teljes gymnáziumok felállitása engedtessék meg. Azt sem, hogy az al- és felgymnázium tantárgyai külön csoportosittassanak. A görög nyelv kötelező tanitásának ő óhajtana legtöbb eredményt, de azt tapasztalván, hogy a görögnél kezdődik a jobb tanulóknál is a hanyagság, a görögnek inkább fakultativ tanitását szeretné, mert nem látja a sikeres tanitáshoz szükséges tanerőket, pedig a jó középtanitást nem a törvénytől, hanem az alkalmas tanerők képződését gátló akadályok megszüntetésétől várja. A felvételi vizsga helyett — ha már a népoktatás iránt bizalmatlanság fejeztetik ki — inkább az előkészitő osztályt tartotta volna meg. Egyik tanodából a másikba átlépésnél a vizsgát csak az előbbiben nem tanitott tárgyra véli szoritandónak. Kellő irodalmi képesség igazolását vizsga nélkül is elégnek tartja a tanári alkalmazáshoz. A tanóráknak 28—30-ra menő száma szerinte igen tulságos. A szaktanitás összeegyező vezethetése szempontjából a tanárértekezletek hetenkint volnának tartandók. Nem állami tanintézeteknél elhagyandó a fizetési minimum. Ily intézeteknél a miniszteri felügyelet a használt tankönyvekre is terjesztessék ki. A törvény követelményeinek meg nem felelő iskolákat — csak ha államellenes vagy erkölcstelen irányuak — zárattassa be a miniszter, különben elég azoktól a nyilvánosság megvonása. A magántanulók, ha valamely nyilvános teljes gymnáziumban bizonyitványt nyertek, zárvizsgára bocsáttassanak. A zárvizsgáknak csak az illető intézet ellenőrzése czéljából levén sulya, azok az intézetben, a tanfelügyelő jelenléte, az intézeti tanárok közremüködése mellett tartassanak.

Tisza Kálmán legtöbbjére nézve egyetért Csengerivel, előadja azonban a törvényjavaslatra vonatkozó külön elvi álláspontját. Ő az államfelügyeletet biztositani akarja ugyan, de ugy, hogy ne érintse a jogosult szuszczeptibilitásokat, s ne érezzék magukat általa sértve főleg a felekezetek, mert csak igy adhat a törvény a tanitásnak lenduletet. Az állam határozza meg, mely tudományok s minő mérvben tanittassanak, s a saját tanintézeteibe átlépésnél követeljen szigoru vizsgát, de — fönntartva felügyeletét — ne avatkozzék abba, hogy a növendék hány s miként fizetett tanártól tanult. E nézpontból szeretett volna a törvényjavaslatnál kiindulni, mert viszonyaink közt ettől több eredményt várt volna. Kijelenti végül, hogy ha nem is érvényesitheti álláspontját, tevékeny részt veend a törvényjavaslat tárgyalásában.

Csengery fejtegetései hosszas vitára szolgáltak alkalmul, melyben a miniszter s az értekezletnek csaknem minden tagja részt vett. (Jelenvoltak az értekezleten: Csengery, Horváth M., Hedry, Molnár Aladár, Molnár Antal, Oláh Gyula, Pulszky A., Szathmáry K., Szilády D., Schwarz Gy., Tisza K., Várady G., Vécsey T. és Viszolyi). Legérdekesebb pontja volt a vitának a polgári iskolák reformjára vonatkozó, melyben főleg Csengery, Tisza, Molnár Aladár és Schwarz Gy. vettek részt, s melynek végén Trefort kilátásba helyezé a terv elejtését.

Végül a miniszterköszönetét fejezvén ki a megjelenteknek, az értekezletet eloszlatá.

Ausztria.

E hó 2-án gróf Chambord — Frohsdorfból Bécsbe érkezett.

Schwarz — Senborn báró mielőtt követségi utján Washingtonba elindulna, Morva és Csehországba tesz kirándulást, hogy ott az iparosokkal a kiszállitási ügyek felett értekezzék.

Az osztrák országgyülés a polgári eljárás gyorsitására vonatkozó tjavaslatot május 2-án rövid de élénk vita után elfogadta, mi által az igazságügyterén ismét nagyot haladt előre. Sajnos, hogy nekünk ilyenféle dolgokban még mindig várakoznunk kell.

Vidéki élet.

H.-Böszörmény, máj. 1.

A h.-böszörményi gőzmalomtársulat április hó 18-án tartá alakuló gyülését, s a minisztérium által megerősitett alapszabályai értelmében magát megalakultnak kimondá.

Ez alkalommal kimondatott az üzleti reform, s ezzel egyetemben a személyzet összehuzása, s hogy az egyesület ezen tervét kivihesse, igazgató Komjáthy László állásáról lemondott, mondván, hogy a 3 évre terjedő szerződése által nem akarja meggátolni az üzletben netalán előállandó személyzetösszehuzásnál létrejöhető fizetési gazdálkodást, és junius 30-án az üzlettől határozottan visszalépni magát elhatározta, mely elhatározása folytán a közgyülés lemondását tudomásul vette.

Ezekután az igazgatóválasztmány jelentése olvastatván fel, kimondatott egy technikus igazgató előállitása, ki egyszersmind a gépészi teendőket is végezze, az igazgató választmány pedig ugy ezen, mint a többi szükséglendő személy megválasztására is megbizatott.

Végre elnök Kövér Gábor, maga és tiszttársai nevében, a bennök helyezett bizalmat megköszönve, állomásáról lemondott, s vele egyetemben az egész igazgatóválasztmány lemondván, felhivja a közgyülést helyette s tiszttársai helyett uj tagok választására. A közgyülés a lemondást elfogadván, a szavazat elrendeltetett s az eredmény következőleg lőn kihirdetve: elnök Györösy János, városi főhadnagy; választmányi tagok: Silye Gábor, Gaal Mihály, Ledig Samuel, Lányi Márton, Fazekas Gábor, Kövér Gábor, Lengyel János, Zilahy Gábor, Kövér Pál, N. Szabó János, Uzonyi Imre, Kozma Sándor. Póttagok: Szilágyi Sándor, Sz. Nagy János, Kovács Sándor és Szente Bálint.

Ezek után egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztettnek nyilvánitá.

Sarkad, máj. 2.

A nagyszalontai egyházmegyébe kebelezett Tenke egyházközsége derék lelkésze, Muhi Sámuel két hónapig tartott sulyos betegsége után f. évi május 1-ső napján jobb létre szenderült.

Siratják a boldogultat szeretett neje és öt kiskoru árvája, kesergnek felette jó szivü hallgatói és fájlalják pályatársai. Kimult élete 54-dik évében, az idvezült, mint egyházmegyei tanácsbiró és főjegyző számos éven keresztül, hasznos szolgálatokat tett az egyházmegyének. A f. hó 3-án délutáni 2 órakor tartandó temetési tisztességtételére, n. szalontai lelkész és tanácsbiró Nagy Sándor, és gyantai lelkész Böszörményi Lajos kérettenek fel.

Csendes béke lengjen sirja felett!

B.-Ujfalu, máj. hó.

Folyó év február 24-én B. Ujfaluban női értekezlet tartatott; az értekezleten jelen volt nők, bátoritva egyfelől a „Sárréten" lakó nők nagy részének azon elismerést érdemlő határozott nyilatkozata által, hogy egy alakulandó „Sárréti nőegylet"-nek örömmel lesznek tagjaivá, másfelől mélyen érezve azt, hogy a szép és nemes iránti női tevékenységet együttesen, az egyesitett erők segélyével hatályosabban lehet kifejteni. mélyen érezve azt, hogy az idők és viszonyok mostohasága miatt e vidékre is nehezült köznyomor enyhitése tekintetéből egy nőegylet szükséges is: elhatározták egy ily egylet létre hozását: ideiglenes bizottságot alakitottak, mely bizottságot fölkérték alapszabályok tervezetének kidolgozása, s alakuló közgyülés hirdetésére.

Az egylet czime lenne: „Sárréti nőegylet" székely: Berettyó-Ujfalu.

„Közelebbi és átalános czélja az egyletnek a nő legnemesebb hivatása: a jótékonyság, az inségben sinlődő egyesek és családok lehető gyámolitása és segélyzése, valamint a gyermek nevelési érdekek előmozditása; távolabbi czélja az egyletnek — anyagi erejének gyarapitásához képest — kisdedóvodák, árvaházak, gyermek-kertek, köz betegápoldáknak e vidéken lehető szervezéséhez, ugy közvetlen, mint közvetve járulni.

„Az egylet hatás köre, ugy szervezete a „sárréti járás" egész területére kiterjedne, keblébe zárva B.-Ujfalu várost is." Az egylet a) alapitó, b) rendes, c) pártoló és d) tiszteletbeli tagokból álland." — „Alapitó tagok azon nők, kik az egylet részére 30 ftot, vagy ennél nagyobb tőkét egyszer-mindenkor befizetnek, vagy biztositanak. Az alapitványi öszszegek különben részletenkint is befizethetők, a befizetésig azonban, a kötelezett tőke után évenkint 6% kamat fizetendő." — „Rendes tagok azon nők, kik 3 egymásután következő évre, évenkint 3 ft. fizetésére magokat kötelezik." „A kik egyszer-mindenkorra, az alapitványi összegnél kevesebbet fizetnek s átalában kik egyleti czélokra bárminemü adományt tesznek: pártoló tagoknak tekintetnek." „Tiszteletbeli tagok leendenek azok, kiket az egyleti közgyülés, kitünő egyének közül, ilyenekül választ."

„Az egylet belkormányzatát a közgyülés, egy elnöknő, két alelnöknő, 20 választmányi tag és a járás területén, a községek fekvésének viszonyaihoz képest megválasztandó számu védhölgyek, továbbá a titkár és pénztárnok vezetendik."

A midőn mi ez értesitést a „Sárrét" tisztelt nő közönsége elé bocsátjuk, ugyanakkor **kérjük őket:** méltóztassanak a „Sárréti nőegylet"-nek minél nagyobb számmal tagjává lennis az alakuló közgyülésre, folyó 1874. évi május hó 31-kén, délelőtt 11 órakor B.-Ujfaluban, a városház, termében megjelenni.

Az egylet létezhetése már biztositva van eddig is, mert a jelenkezett tagok száma oly nagy, hogy csak ezen tagokból álló egyletnek is szép jövőjét lehet remélni. De ott, hol több a müködő erő, több az eredmény is. Azért ismételten kérjük e vidékt. nőit: lépjenek be az alakulandó egyletbe minél nagyobb számmal s kik az egyletnek tagjai akarnak lenni, méltóztassanak neveiket annak kitüntetése mellett, hogy alapitó, rendes vagy pártoló tagokul óhajtanak-e tekintetni s egyszer-mindenkorra, vagy évenkint minő összegek fizetését kötelezik, a mellékelt aláirási ivre saját kezüleg följegyzeni, az aláirási iveket május 20ig Vass Jenő h. gyógyszerész urhoz B.-Ujfaluba küldeni, vagy az egyletbe lépésü-

A „DEBRECZEN" tárczája.

JUDITH.

— Beszély. —

Margitai Dezsőtől.

(Folytatás.)

Judith meglepetve tekinte Gaszton arczába. Mit jelentsen e sietség? Hiszen egy óra előtt azt mondá neki kedvese, hogy egy, vagy talán két napot is fognak itt tölteni.

Rémlátománya nem lett volna merőben álom?

Hátha az a párbeszéd, melyet az álom képekkel összeszövődve hallott, csakugyan megtörtént volna s most Gaszton azért hagyná el oly sietve a házat, mert sértve érezte magát a háziur ajánlata által?

Ez esetben Gaszton sietése őszinte szerelmének tanubizonysága — s mily boldoggá fogja az tenni Judithot!

Midőn a kocsihoz értek, nem találták ott a házi urat s csak a szolgák sürögtek a folyosó előtt, hogy a távozó uraságoknak a kocsibaülésnél segélyére lehessenek.

— Házi gazdánknak egy fontos ügyben rögtön távoznia kellett, — magyarázá a dolgot Gaszton, midőn látta, hogy Judith kiváncsian tekintget körül, hogy a szerb sipkás urat megpillanthassa. — Egyébiránt szives üdvözletét küldi általam.

Judith nem válaszolt egyetlen szót sem; hanem a helyett meleg bensőséggel szoritá meg Gaszton kezét.

Érzi, hogy szerettetik s pedig oly férfi által, ki nemcsak szerelmes, hanem gyöngéd is egyszersmind.

Harmadnap estve sem kellemes idő, sem holdfény nem volt.

Az égbolt tompa szürke szinü volt, nem lehetett látni rajta egyetlen ragyogó csillagot sem; a láthatár sötét és néma; a lég mozdulatlan; az utak néptelenek; a mezők rovarvilága hallgatag: szóval egy est, mely sem a pezsgő életet, sem a nagyszerüen sötét halált nem, — hanem a tespedő unalmat jelképezte.

A kocsi, melyben Gaszton és Judith utaztak, a széles országutról letérve, egy keskeny mellékuton haladt elő unalmas egyformasággal. Judith bent, a kocsi egyik szögletének támasztva fejét, szendergett, Gaszton pedig hallgatagon ült mellette, nem akarta a hosszu utazástól fáradt nő nyugalmát háboritani.

Hanem amit ő nem tett, megtette maga a jármü.

Judithot egy rögtöni tompa dübörgés ébreszté föl. A kocsis egy ivezetes kapu alatt hajtott keresztül s aztán egy magas, szürke falú, rideg tekintetü épület előtt állapodott meg, melynek vasrácscsal elzárt magas ajtajában egy gyertyát tartó ősz haju férfi állott.

Ezen egyetlen gyertyavilágon s emberen kivül, sehol semmit sem lehetett észrevenni, mi arról tanuskodott volna, hogy itt élő lények tartózkodnak; az udvar elhagyatott és puszta; az ablakok sötéten meredezők s az ajtók mind oly gondosan el valának zárva, mintha a tulajdonos azzal a szándékkal távozott volna el, hogy soha, de soha sem fog oda többé viszszatérni.

Judith önkénytelenül összerezzent, midőn a kocsiból kikelve, egy futó pillantással mind e ridegséget felfogá.

— Sokáig fogunk itt maradni? — kérdé mintegy öntudatlanul s oly közel simult Gasztonhoz, hogy ez kénytelen volt őt átkarolni.

— Ameddig neked tetszeni fog, kedvesem, — válaszolt a férfi olyan mosolylyal ajkain, mely biztató akart lenni, hanem mégis inkább szánalmat és némi zavart fejezett ki.

E szavak közben a gyertyát tartó ősz haju férfi mellett, a sötét és hüvös zárt folyosóba értek, hol lépteik zaja kisérteties kongáskint verődött vissza e márvány sir mélyéből.

— Mihály, — fordult itt Gaszton az előtte tiszteletteljesen meghajló ősz férfihoz — siesen előre, világitson nekünk a lépcsőzeten s aztán nyissa föl a déli lakosztályt az urnő számára.

Mihály ujolag meghajtá magát; a szája mozgott, mintha szólni akarna, de nem jött hang ajkira, ehelyett azonban idegenszerü csörrenés lett hallhatóvá, épen, mint midőn a börtön sötétjében egy eddig észre nem vett rab tánczait megcsörgeti.

Pedig nem láncz csörgés volt, mi Judithot annyira megrémité; csupán egy ártatlan kulcscsomó okozá a kellemetlen zajt, melyet az ősz férfi övéről leakasztott s keresni kezdett a számtalan kulcsok között egyet, — hihetőleg a felnyitandó déli lakosztályét.

Végre megtalálva a keresettet, lassu, csoszogó léptekkel indult meg a széles márvány lépcsőzeten, gyertyáját magasra tartva, hogy az utána jövők meg ne botoljanak.

Judith erősen meg volt győződve, hogy ismét álmodik; el volt rá készülve, hogy nem sokára sárkányok és tüzethányó fenevadak fogják utját állani s már előre is remegett a szörnyü fantomok ezernyi rémképeitől.

Nem! remegése nem a félelemtől származott; reszketett, mert fázott. A külső lomha meleg e kősirba nem hatolhatott be s annálfogva oly hideg volt benne, mely a vigan pattogó tüzet nyár derakán is kivánatossá teszi.

Nehány perczny haladás után, felértek az emeleti folyosóra s ott egy magas, ives ajtó előtt megállva, az öreg felnyitá a zárt előttük.

— Mihály, gyujtsa fel a gyertyákat s aztán gondoskodjék, hogy az urnőnek a levetkezésnél segélyére legyenek s némi frissitőket hozzanak számára. Nem akarom önt tovább visszatartani a nyugodalomtól, Judith; aludjék nyugodtan, szüksége van a pihenésre. Holnap talán kedve jő nehány kérdést intézni hozzám, s én előre is megigértem az őszinte feleletet, — szólt Gaszton, — s mint rendesen tenni szokta, megcsókolva Judith homlokát, a néma öreggel együtt távozott.

Judith körül tekintett a teremben, magas és tágas helyiség volt az, s divatos butorzattal és lakálytalan rideg kinézéssel.

Még most is hitte, hogy álmodik s a legszörnyübbre is elkészülve várta, hogy mikor fog vele az egész épület szárnyra kerekedni; vagy hogy mikor fognak a falakon át az emberfejü fenevadak és kigyó farku légi szörnyek előtörtetni?

E képzeleti lények helyett azonban, tisztességes halandóhoz illő módon, az ajtón át, egy fiatal, nyájas arczu leányka lépett a terembe, kezében egy mindenféle frissitőkkel megrakott nagy ezüst tálczával.

Nem! ez nem álom kép! ez hus és vérből álló leány, ki fényes barna szemeivel olyan sajnálkodva tud arra a mozdulatlanul álló urhölgyre tekinteni.

De hát mért sajnálkozik felette? Egy felszolgáló leány egy urnő felett!

Vannak esetek, midőn a karton ruha büszke megvetéssel, vagy részvétteljes szánalommal tekint a himzett selyem ruhára, s a selyem ruha pirulva süti le szemeit az egyszerü karton előtt, mert mindkettő tudja, hogy néha a karton értékesebb a selyemnél.

S a nők az ily esetek megszagolására különösen finom orral birnak.

Tehát a barna szemü leány szánakozólag tekinte Juditra s ez, sem el nem pirult sem szemeit le nem süté előtte.

— Hogy hivnak leányom?

— Babett, asszonyom.

(Folyt. következik.)

ket a közgyülésig Vass Jenő b.-ujfalui h. gyógyszerész urral, a közgyülés után pedig a megválasztandó elnöknövel tudatni.

Az ideiglenes bizottság.

Pár szó a honatyákhoz.

A 19-ik század, mint az előhaladás korszakának egyik legmegbélyegzettebb és legszomorubb oldalát képezi azon vita tárgya, a mely jelenleg az országgyüléstől várja eldöntését. — Értem az életbeleptetetendő országos izraelita papnöveldét, megbélyegző pedig azért, a miert majdnem megfoghatatlan az, hogy egy intézet, a mely az általános mivelődés, a nepnevelés, a tiszta magyaritás, és az igazi őszinte honszeretet elveit s tanait fogná gyökeres alapzatra fektetni, még a mai korszakban is vita tárgya lehet, — és szomoru azért, a miért még most is akadnak az országházban olyanok, a kik az orthodoxismus vakbuzgó kártékonysága által akarnák a nemes törekvés, az igaz igyekezet és a helyesebb emberi felfogások ezen nagy horderejü alapintézményének letrejöttét elodázni!? — A midőn a czivilizált Európa minden törvényhozó testülete főfeladatának tüzi ki azt, hogy lakosainak azon osztályát, a mely a korszellem követelményeinek meg kellőleg megfelelni nem képes, az ország meg saját pénztárának megterhelésevel is rendez iskolákat, neveldéket és tanintézeteket, csakhogy az elhagyatott és elmaradt nepnevelés meggyökeresittessék, addig a liberalismus Eldoradoja, a szabadelvüség bölcsője, a hires Magyarország az, a mely a zsidóságnak nem engedi meg azt, hogy saját alaptőkéjét forditsa azon czélra, hogy polgárainak — fájdalom! — még igen nagy részét az ókor zsibbasztó bilincsei alól felszabaditsa, a fanatismus körmei közzül kiragadja, és a többi államban már lábrakapott általános neveltség s előrehaladottság szinvonalára állithassa!?

Volt idő, a mikor a földesur az udvari zsidóját csak azért szerette, a miért ha korbácsával rávágott, vagy ebei által az udvarából kiuzette, ez, zsarnokának kezeit csókolta meg, mert a fanatikus, a bigott, a minden nemesebb érzelemtől megfosztott orthodox zsidó, kényurának ily banásmódját a vallás szent palástjával takargatta, mert orthodox ősapjától mindig azt hallotta, te (goleszbe) rabszolgaságban vagy! ezt neked türnöd a vallás parancsolja!

Ezen szégyenteljes időszakon, hála a felvilágosodottság Geniusának, tulvagyunk; és ha örömmel valljuk is be azt, hogy az emberiség ezen fatyu kinövésének kiirtásához magok a földesurak is hozzá járultak, de nem állhatjuk meg constatálni azt, miszerint a zsidóság ifjabb nemzedéke minden erőmegfeszitésével oda irányozta lépteit, hogy egy emberibb, egy humanusabb banásmódot kiérdemeljen magának, és ezen érdem a felvilágosodottság, a nevelés előtörekvésében, és a buta orthodoxismus alóli emancipáláson alapszik!! — Ha tehát Magyarország a többi felvilágosodott államtól visszamaradni nem akar, és a Mózesvallásu honpolgárok előrevaló törekvését és fejlődését készakarva gátolni nem kivánja, szavazza meg az országgyülés az „izraelita papi seminárium ot“ minden további késedelem nélkül, és ne engedje magát tovább is tévutra vezettetni azok által, a kik a szerencsétlen orthodoxismusból eredett elkeseredettség epeárjába akarják bele fulasztani a magyarosodás, az előhaladás, és az egyetértés szent angyalát!

Deutsch Jakab.

Külföld.

Németország. Gróf Arnim francziaországi porosz nagykövet Berlinbe érkezett, és a „Post“ szerint a hivatalos térrol visszalép.

Francziaország. Az „Independance Belge“ párisi tudósitója szerint Broglie herczeg miniszter, tervének győzelmére, mint bizonyosra számit; mivel szerinte a monárkhistáknak, csak a jelenlegi minisztérium fentartása, vagy a nemzetgyü és feloszlatása közt lehet választani.

Spanyolország. A köztársasági seregek ügyes mozdulatai és vitézsége által, a karlisták május elsején délután annyira szorongatott helyzetbe jutottak, hogy San-Pedro Albanto, San-Fuentes, San-Julian és Galdames, állomásaikat odahagyták, — a köztársaságiak pedig azokat elfoglalták. Ezen hir Madridban a legnagyobb örömmel fogadtatott. Ugyanazon napon este a „Korrespondentia“ sürgönye szerint Serrano és Concha Bilbaoba a legnagyobb lelkesedés közt bevonultak. — A karlisták tehát elvesztették remélt diadalukat, s azon helyet, hol Don Karlos magát királylyá koronáztatni akará, kényszerültek a köztársaság győzedelmes hadseregének átengedni. Oly győzelem ez, mely a köztársaság megszilárdulását biztositja, s a sokat szenvedett spanyol nemzetnek a rég óhajtott béke olajágát megadandja. Azért ma már üdvözölhetjük, és örömmel is üdvözöljük az ifju spanyol köztársaságot. Éljen!

UJDONSÁGOK.

* **Oláh Károlynét**, lapunk szerkesztőjének feledhetlen nejét tegnap tettük le az anyaföld csendes ölébe. Minden szónál igazabban jellemezte őt az a ritka részvét, mit e város közönsége temetése alkalmával tanusitott iránta. Nagyon sokan voltunk, a kik őszinte kebellel osztoztunk a család méltó fájdalmában, s kegyeletes megemlékezéssel adóztunk a megboldogult, mindnyájunk által szeretett jó nőnek. Révész Bálint püspök a nagy közönség érzelmeit élénken és hiven tolmácsolta szivből eredt és szivhez szóló remek beszédében; vele éreztünk s ő velünk érzett. A főiskolai énekkar is, — mely Tóth Lajos vezetése alatt müködött, — meginditólag zengette el gyászdalait. — A megrenditő csapást csak a tanusitott közrészvét enyhitheti némileg. Képviselve volt a végtisztességtételnél a társadalomnak csaknem minden osztálya; hiszen mindnyájunkra veszteség az ő halála. A nőegylet, melynek a boldogult tevékeny tagja volt, a tisztviselői kar, az értelmiség, az iparos és a polgári osztály ott buslakodott koporsója felett. És végre a családi sirbolt elfedte még hamvvedrét is szemeink elől, de megdicsőült lelke s nemes szive itt maradt köztünk.

Nem feledhetjük el azt a jó nőt, kit annyian lelkünkből szerettünk. Emléke velünk lesz. S vigasztalásunkra szolgál az, ha ugyan az ily kebelrázó esemény után találhatni vigasztalást, hogy szenvedéseitől, miknek szomoru tanui valánk, megszabadult, habár a korai halál árán is.

És most béke veled, megdicsőült lélek! Nemes tetteidre s fenkölt érzelmeidre visszagondolva áldjuk emlékedet s tisztelettel hajlunk meg látni vélt szellemed előtt, mig gyászoló férjed a fájdalomtól megtörve, ott a családi tüzhelynél, hol te betölthetlen ürt hagyál magad után, busan elmereng a mult idők boldog óráinak visszavarázsolhatlan örömein.

Isten veled — örökre!

Debreczen 1874. május 4-kén.

Szatmári Károly.

* **Köszönetnyilvánitás.** — A feledhetlen kedves nőm halála miatti mély fájdalmam közepette, enyhitő balzsamot adott sérült szivem égő sebére azon kiváló részvét és nagybecsü figyelem, mit kipótolhatlan veszteségem bekövetkeztével ugy házi körömben, mint boldogult kedves nőm temetése alkalmával tapasztalni szerencsém volt. — Nem kisebb szellemi felemelkedettség kivántatik ahoz, hogy valaki szenvedő embertársai fájdalmát enyhitni igyekezzék, mint a mily lelki erő és kitartás szükséges arra, hogy a sors csapásainak terhét elbirjuk. Ennek tudatában ugy magam, mint árván maradt kiskoru fiaim és a boldogultnak családja nevében is ezennel forró köszönetemet nyilvánitom azon kitünő részvétért, mit feledhetlen kedves nőm barátnői, ismerői, több tekintélyes egyéniség különösen, s általában a t. cz. közönség a gyászeset alkalmából irányunkban tanusitani sziveskedtek. Fogadják érte örök hálánkat! Oláh Károly.

* **Városi közgyülés.** Az 1874-ik évi máj. hó 7-kén tartandó bizottsági közgyülésnek tárgyai. 1. Polgármesteri havi jelentés. 2. Ügyhátrányjegyzék. 3. Miniszteri leirat, melyszerint Bartal György földmiv. ipar és keresk. miniszterré lett kineveztetését tudatta. 4. Miniszteri leiratok, a belga-, franczia- és német-alföldi kormányok által Budapesten és Fiuméban felállitott konzulságokról. 5. Zólyommegye megkeresése a panszláv szellemü gymnasiumok eltörlése iránti kérvények pártolásáért. 6. Pest, Pilis és Sóltmegye átirata a hatósági önkormányzat érdekében tett felterjesztésének pártolásáért. 7. A helybeli kir. törvényszék átirata a törvényszéki helyiségek évi bére fizetésének még három éven át elvállalásért tanácsi véleménynyel. 8. A mult évi házi pénztári zárszámadás tanácsi előterjesztéssel. 9. Az idei ujonczozás eredményéről szóló jelentés tanácsvégzéssel. 10. A reáliskolára felügyelő bizottmány féléves jelentése. 11. A reáltanodai költségvetést illetőleg tanácsi felterjesztés. 12. A reáltanoda részére kért nyilvánossági jog feltételeinek elfogadása tárgyában jelentés. 13. Több évi felülvizsgált városgazdai számadás felmentési véleménynyel. 14. Az árvaszék évnegyedes jelentése. 15. Ugyanaz a mult évi árvavagyon mérlegét beadja. 16. A biharmegyei tankerületi iskolatanács mult évi müködéséről szóló jelentés. 17. Nemes Kálmán lemondott iskolatanácsos helyének betöltése. 18. Utczabiztos, belrendbiztos és kórházi gondnok választása. 19. Az állatmázsa felállitása ügyében véleményes jelentés. 20. A honvédmenház részére kért segély iránt tanácsi vélemény. 21. Az igazoló választmány jelentése a választott bizottsági tagokra vonatkozólag. 22. A Trocsányiféle guti kaszálónak e város részére átcserélése tárgyában tanácsi előterjesztés. 23. Rácz György bizottsági tag beadványa a keresk. és iparkamarákról szóló törvény módositása iránt. 24. Kiss Gábor folyamodása épületi anyagok dijmentes adásáért tanácsi véleménynyel. 25. Tanácsi előterjesztés, mely szerint az idei lótenyészdijak kiosztási helyéül városunk jelöltetett ki.

* **A ref. egyháztanács** tegnapi közgyülésén két fontosabb tárgy került szőnyegre. A ref. leánynevelőintézet részére igazgatóul Dóczi Gedeon s.-pataki állami tanitóképezdei igazgató, egyhangulag megválasztatott. — A reáliskolában a vallástanitás egy állandó tanitó által eszközöltetni javasoltatott, olyképen, hogy ugyane tanitó a főiskolai gymnásiumban is tanitsa a vallást, s hogy egyszersmind ennek fizetéséhez az egyházkerület, egyházunk és a város is hozzájáruljon. E javaslat elvben elfogadtatott.

* **Szinház.** Holnap, kedden szinre kerül: „LALLA RUCH“ opera, mely darab eddig is szép közönséget gyüjtött.

* **A fagy** szomoru nyomokat hagyott hátra; a gyenge csemeték elfagytak; a szőlő csaknem tönkre ment; a gyümölcsbimbók lehullottak. Pedig még soká lesz a rettegett Orbán nap is.

* **A honvédlaktanyában** ma reggel egy Fekete nevü hadnagy főbe lőtte magát. Öngyilkosságának oka még nem tudatik.

* **Felülvizsgálatra** tegnap ment el városunkból 31 ujoncz Szatmárra; ott a vizsgálat ma tartatik.

* **Hymen.** Rott Szeréna, Groak Hermann miskolczi kereskedővel tegnap tartott kézfogót, Áldás frigyökre!

* **Nem Debreczenben** nyomják már a nagyváradi „Polgár“-t, hanem otthon a Hollósi nyomdájában. A lap, mely ezután féliven hetenként kétszer jelen meg, valószinüleg a nov. 7-hi baloldali (?) határozat alapján álló párt közlönye lesz.

* **Öngyilkosság.** Ma reggel özv. Pap Ferenczné 70 éves a mányiutczában egy ingben és mezitláb saját házánál a kutba ugrott s abból halva huzták ki, ugy hallik, hogy a gyermekeitől szenvedett rosz bánásmód miatt életuntságában tette ezt.

* **Ma tették sirba** Hajnal István ifju szinészt, kit mértékletlensége a halál áldozatául ejtett. Pályatársai részvéttel vették körül koporsóját. Nyugodjék békével!

* **Szintársulatunk** jövő csütörtökön megy át Nagyváradra, ott e hó 9-én (tehát nem 19-én, mint sajtóhibából közlők) kezdi meg előadásait, valószinüleg „Bánk bán“-nal.

* **Reménysugárt** nyujtott már tegnap is ma is a jó ég, csakhogy nagyon kis mértékben. Az eső hullani kezdett, azonban mintha megbánta volna nyujtott vigaszát, csakhamar elállt, s a nap melege azonnal felszáritá a földet.

* **Egy nő** tegnap majdnem a petroleumfelrobbanás áldozatául esett; életét csupán Sárosi orvos nemes önfeláldozásának köszönheti, a ki sietve, a veszélyhez mért buzgalommal müködött az ifju nő élete megmentésén.

* **Erét vágta meg** ma reggel egy Nagy nevü szijgyártó mester a hatvanutczai külvároson. Tettének következményeit volt alkalma érezni, — mivel az érmetszés után nem halt meg.

* **A debreczeni iparos ifjusági egylet** keblében alakult dalkör tagjai szivélyes barátsággal fölkéretnek, miszerint holnap kedden délután ¼9 órakor, az egylet helyiségében tartandó dalpróbára minél számosabban megjelenni sziveskedjenek; egyelőre is tudomásul adatván, miszerint a próba Alber József dalvezér köztemüködésével fog megtartatni. Debreczen 1874. május 4 én Móricz Bertalan egyleti II-od alelnök.

* **Tudomásul.** Felmerült visszaélési esetek alkalmából a közönség figyelmeztetik, miszerint a kir. kisebb haszonvételi joghoz tartozó italmérési jogot a tulajdonosul tekintendő város, illetve ennek bérlői gyakorolhatják, és a termelők, kereskedők, czukrászok, kávésok és minden más személyek, a kik a nagyméltóságu m kir. belügyminiszterium által az italmérési jog tulajdonosai érdekeinek megóvása tekintetéből 1868. évi julius 7-én 13 713. sz. a. kibocsátott s érvényben álló szabály endelet ellen vétenek, a közigazgatási uton végrehajtandó elkobozáson kivül, az italmérési jog bérlőinek teljes kártéritéssel tartoznak s a panaszoknak első folyamodásilag elintézésére a városi kapitányi hivatal van hivatva. Debreczen 1824. april 26. A kapitányi hivatal.

* **A „Vasárnapi ujság“** május 3-ki száma a következő tartalommal jelent meg: Bret Harte (arczképpel). Amérikai emlékek (költemény) Kompolthy Tivadartól. A pénzcsinálás mestersége (Barnum felolvasása). Erdélyi szász menyasszony és vőlegény (képpel). Bukovina ruthenjei (képcsoportozattal). A szoroskői orosz támadás. (Jelenet az 184⁸/₉-ki szabadságharczból). Az emberi nem legrégibb nyomai. Május első napjának ünnepe, Sámi Lajostól. Utazás a tenger alatt. (Regény képekkel illustrálva). Kirándulás az erdélyi érczhegyek közé, László Zsigmondtól. Valláserkölcsi és társadalmi élet 1848 óta Magyarországon. A hétről (tárcza). Irodalom és müvészet, stb.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Máj. 1. —

Elnök: Perczel, ki több előterjesztést tesz; Polit T. igazoltatik.

Több kérvény beadása után Trefort a középtanodákról szóló tjavaslatot kéri osztálytárgyalásra kitüzetni. Ghyczy beszédét szombaton közöltük. Solymosi nincs a miniszter válaszával megelégedve, az ügy szavazásra kerülvén, az a közelebbi vezérczikkünkben emlitett eredménynyel ejtetett meg.

— Május 2. —

Elnök: Perczel Béla. Gabody S. interpellálja a közlekedési minisztert: van-e tudomása arról, hogy a reichsrath közelebbi ülésén az osztrák közl. miniszter interpelláltatván, kijelentette, hogy a mi keleti vasutunkat tönkretevéssel fenyegető novi-bécsi-vasut kiépitése már tárgyalás alatt van? S mivel e vonalnak Sziszeken, tehát magyar területen kell keresztül menni, akar-e intézkedni a miniszter, hogy az emlitett vonal épitése legalább addig meggátoltassék, mig a szerbiai is ki nem épülhet?

Patay I. felhivja az elnököt a tegnapi szavazásnál jelen nem volt 228 képviselő ellenében erélyesen intézkedni. Elnök kijelenti, hogy már intézkedett. (átalános helyeslés.)

Napirenden van a kérvények jegyzéke. Élénk és hosszas vitát idézett elő az aranyosmedgyesi 48-as kör kérvénye, mely szerint a papi javaknak az önálló nemzeti bank javára elvétele sürgettetik, s melyet a bizottság a pénzügyminiszterhez két véleményadás végett utasittatni. Solymossy nem a pénzügyérhez, hanem az állam és egyház közti viszonyok megvizsgálására kiküldött bizottsághoz kéri utasittatni.

Csanády S. kivánja, hogy a papijavak a róm. és gr. kath. papságtól elvétetvén, az összes hitfelekezet közt aránylag osztassék fel.

Németh nem osztja a pártja részéről felhozottakat, ő a papijavak elvételét a jelenközös ügyes alapon nem engedné, lesz erre ugymond idő; ha lesz füsgetlen Magyar kormány.

Tisza K. kijelenti, hogy ha Németh A. azon nézetét, hogy a papijavak a független magyar kormány felállásáig fel ne osztassék, az országban vagy itt a házban eltudná fogadtatni egyenesen megörökitené a közös ügyeket. (élénk helyeslés.) Hiszi hogy jöhet idő, midőn a kormány kénytelen lesz a papi javakhoz nyulni, de óhajtja, hogy ez későbben következzék be. Végre szavazás által a kérvényi bizottság véleménye fogadtatik el.

Viharos jelenet fejlődött ki Rill József budai tanitóképezdei tanár elmozdittatása felett.

Trefort közoktatasi miniszter eljárását elősorolja. Nem helyeselték Schwarcz Gy., Csernátony, Almássy S. — Ürményi M. ajánlja a bizottság véleményét, mely el is fogadtatott.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

OLÁH KÁROLY.

Főmunkatárs:

SZATHMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Miután Fried Jakab ur volt nyiregyházi, jelenleg helybeli lakos, uton utfélen üzleti körökben és nem tudom minő indokokból felőlem amaz alaptalan rosz karatu hirt terjeszti, miutha tőlem a hatvanutczai gőz- és szélmalmomat megvette volna; majd pedig azt, hogy velem társviszonyban áll: a valósághoz hiven ezennel kijelentem, hogy ama hir roszakaratu mende monda.

Igaz, hogy Fried ur egy ügyletbe bocsátkozni óhajtott velem, de itt sem mint társ; miután ennek teljesedése nem rajtam, hanem kötelezettsége daczára tanusitott pontatlansága volt oka: napnál világosabban ettől is elesett. E körülményről őt egyébiránt folyó évi april 18-dikan ajánlott levélben tudósitottam, s felhivtam, mikép 6 nap alatt kötelezettségének mulhatatlanul tegyen eleget, s miután a mai napig ennek semmi sikere nem lett, sajátkezüleg hozzám irt számtalan levelei és sürgönyei alapján jogom nyilt ellene kártéritési keresettel fellépnetni.

Debreczen 1874. május 4-én.

Haág János.

Kiadó kaszáló.

A Bánkon egy jó fekvésü fekete talaju, jó épületekkel ellátott 9 régi bogjás kaszáló akár örök áron eladó, akár több évre, kedvező feltételek mellett haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni felőle kisujutcza 1750. sz. alatt lakó tulajdonossal.

290 1—3

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

214. ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	19	40
„ „ 50 ℔.-os zacskóval	19	60
B. Ugyanaz apró szemü	19	40
„ „ 50 ℔.-os zacskóval	19	60
C. Dara középszerü	18	60
„ „ 50 ℔-os zacskóval	18	80
0. Királyliszt	19	—
1. Lángliszt	18	60
2. Montliszt	18	20
3. Zsemlyeliszt különös	17	40
4. „ „	16	40
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	15	20
6. Ugyanaz II. rendü	13	20
7. Barna kenyérliszt I. rendü	12	20
8. Barna „ II. „	11	80
9. Lábliszt I. rendü	11	—
10 Lábliszt II. „	9	—
11 Derczekorpa	4	—
12 Durvakorpa zsákkal	3	60
„ „ zsáknélkül	3	20
Kétszeresliszt	—	—
Rozsliszt I. rendü	—	—
Rozsliszt II. rendü	—	—
„ „ III. „	11	20
„ „ IV. „	—	—
Rozskorpa zsákkal	—	—
„ „ zsáknélkül	—	—
00 Árpakása	22	—
0. Árpakása	20	—
1. Árpakása	16	—
2. Árpakása	14	—
3. Árpakása	13	—
5. Árpadara	16	—
6. Árpaliszt	8	80

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto	150 fnt
9. 10. 11. „	125 „
12 . „	100 „
K. L. és R. I.—III. számig	150 „
R. IV. V. „	100 „
Á. K. 00—5 számig „	100 „
Árpaliszt „	125 „

Debreczen, 1874. april 7.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint a felperes Németi János debreczeni lakos részére, alperes Békési Imréne Szentpáli Julianna derecskei lakostól 190 afrt tőke s járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a Tóth David és neje Csizmadia Zsuzsánna neveikre a derecskei 351-dik számu telekjegyzőkönyvben A. 589-dik h. r. sz. alatt bejegyzett 200 aftra becsült házastelek folyó 1874-ik évi junius hó 3-ik, szükség esetére julius hó 3-ik napján d. e. 10 órakor a derecskei kir. járásbiróság által Derecskén a városházánál megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10% vagyis 20 frt az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 2 egyenlő részletben, és pedig az első fele rész a leütés napjától 8 nap, a másik fele rész egy hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6 százalékos kamatával, fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. A vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874-ik évi április hó 24-ik napján tartott üléséből.

Szentpétery Sándor,
aljegyző.

286 2—3

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes Fohn Mária Roth Sámuelné h.-pályi lakos részére, alperes Horváth Imre bagosi lakostól 12 auszt. ért. frt 60 kr tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan ugymint: a h.-bagosi 683-dik számu telekjegyzőkönyvben A. + 290 a h. r sz. alatt bejegyzett s 40 afrtra becsült belteleknek végrehajtást szenvedőt illető fele része folyó 1874-dik évi junius hó 6-dik, szükség esetére julius hó 6-dik napján délelőtti 10 órakor, a derecskei kir. járásbiróság által Bagoson a községházánál megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%, vagy is 4 aforint az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár egy részletben, és pedig a leütéstől számitandó 8 alatt az árverés napjától fogva járó 6 % kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz betudásával.

4. Vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó, s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelméoen vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utósó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874. évi ápril hó 24-dik napján tartott üléséből.

Szentpétery Sándor,
jegyző.

285 1—3

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a Holcsy Arnold részére 2000 a ft. tőke s járulékai erejéig, s debreczeni r. kath. árvatartó pénztára részére pedig 6000 ft. tőke s járulékai erejéig Kovács János és neje Erdei Ludovika kiskoru gyermekeitől legoglalt ingatlan u. m. a szepesi pusztán 80. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 33354 a. foriatra becsült lak és gazdasági épületekkel, tégla és csepépgyárral felszerelt 11 nyilas, vagyis 66 hold 400 □ öl szántóföld a megkisérlett első árverésen el nem kelvén, a kitüzött 2 ik határidőben folyó évi május 20-án d. u. 3 órakor a telekkönyvi irodában végrehajtó Vetéssy Mihály által megtartandó árverésen szükség esetére becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a becsérték, az árverelők által leendő bánatpénz 3335 ft.

A vételár 3 egyenlő részletben, a leütéstől számitva 3. 6. és 9 hónap alatt esedékes 6%-kamatával együtt a telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldöttnél, és a telek hivatalban megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874. ápil 24-én tartott üléséből.

Szentpétery Sándor,
aljegyző.

284 2—3

Első debreczeni buza-keményitő gyárnak ÁRJEGYZÉKE.

	ft	kr
100 font legfinomabb csipke keményitő	23	—
100 „ szinte ½ s 1 fontoscsomagokban	23	—
100 „ közönséges keményitő	8	—
100 „ hajpor	24	—
100 „ ragasz	38	—
1 rizma finom indigó kékitő papir	13	—
1 koncz „ „ „ „	—	70

E gyártmányaim mellett tartok finom faolaj raktárt, melyből jutányos árban kezesség mellett fogok szolgálni, és azt különösen a géptulajdonos uraknak ajánlhatom, annyival inkább, minthogy tapasztalásból tudom, mennyi kárára van a vegyitett és nem igazi faolaj a gépeknek. Egyszersmind a jövő cséplés idényre két igen jó gőzcséplő géppel szolgálhatok és jutányos árban cséplléseket vállalok. Végre szándékom 3 db igen jó fejős eredeti levantai Schveiczból került tehenet eladni, azok naponta csordabehajtás után a házamnál megszemlélhetők.

Bignió János,
gyártulajdonos
saját házánál n.-hatvanutcza 1093/4. sz. a.

240 10—12

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.